

Til § 1.

I den foreslåede affattelse af lovens § 1, stk. 1, ændres i 6. og 7. linje „18 mill. kr.“ til: „30 mill. kr.“, i 7. linje „9 mill. kr.“ til: „20 mill. kr.“ og i 8. linje „9 mill. kr.“ til: „10 mill.kr.“.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Søgaard: Der er her til anden behandling stillet 2 ændringsforslag til lovforslaget om ungdommens uddannelsesfond. Det ene ændringsforslag er stillet af kommunisterne og går ud på at forhøje beløbsrammen til 30 mill. kr., skønt kommunisterne godt ved, at der ikke er politisk flertal for denne forhøjelse. Mit parti vil stemme imod dette ændringsforslag.

Venstre og de konservative har som mindretal stillet et ændringsforslag i betænkningen, gående ud på, at man nøjes med en ajourføring af uddannelsesfondens midler. Heller ikke dette ændringsforslag kan mit parti tiltræde.

Det er vor opfattelse, at så længe kun ca. 10 pct. af de studerende ved de højere læreanstalter kommer fra småkårshjem, må der stadig være en reserve, som det gælder for os om i hvert fald at få frem til de studerendes rækker. Jeg er helt klar over, at miljø og traditionsmæssig baggrund spiller en meget, meget stor rolle ved valget af de unges uddannelse, men når man betragter denne store befolkningsgruppe, som jeg har nævnt — arbejdere, fiskere, husmænd mindre tjenestemænd o. s. v. — er det ganske givet, at det først og fremmest her er det økonomiske problem, der er det afgørende, når de unge fra disse kredse skal væge deres fremtid.

Jeg ved ikke, hvor megen vægt de to oppositionspartier lægger på oplysningerne dels fra Danske Studerendes Fællesråd, dels fra Polyteknisk Forening. Disse organisationer har hver for sig påpeget, at man endnu ikke har opnået det rådighedsbeløb, der skal sikre en demokratisering og effektivisering af studierne ved de højere læreanstalter. De Studerendes Fællesråd har bl. a. påpeget, at maksimumsydelsen på 4 300 kr. pr. år til studerende er der kun 2 pct. af

disse studerende, der opnår inden for deres område. For polyteknikernes vedkommende er det oplyst, at hvis de effektivt skal udnytte deres studietid, er arbejdstiden ca. 12 timer daglig. Det synes således efterhånden, for mig i hvert fald, svært at se, at man kan få placeret et eventuelt erhvervsarbejde ved siden af disse studier. Sidste årgang af polyteknikerne har gennemsnitlig for deres studietid haft ca. 6 800 kr. i lån og legater for hele perioden, og hvis man regner med et beløb på mellem 4 000 og 5 000 kr. pr. år for at klare studierne igennem, må der enten stiftes gæld eller ved erhvervsarbejde skaffes udvej for resten, hvis ikke forældrene kan klare dette beløb.

Med hensyn til at stifte gæld er det vel sådan for de fleste unge, i hvert fald unge studerende, at de, som ikke før har prøvet at tjene særlig mange penge, er ængstelige for at starte deres tilværelse i erhvervslivet med en stor gæld, og det vil samtidig også afskrække en del unge fra overhovedet at påbegynde studierne.

Det af undervisningsministeren nedsatte udvalg vedrørende de studerendes og videnskabsmændenes økonomiske vilkår har med hensyn til erhvervsarbejdet i studietiden i øvrigt gjort nogle bemærkninger, som jeg synes det er værd at lægge mærke til. Man gør her opmærksom på, at det af det allerede nu for udvalget foreliggende materiale fremgår, at ikke mindre end halvdelen af det samlede pengebeløb, der står til rådighed for samtlige studerende ved universiteterne og de højere læreanstalter til dækning af deres udgifter, i øjeblikket dækkes gennem de studerendes eller deres ægtefællers eget erhvervsarbejde.

Endvidere har man fået en tydelig bekræftelse af, at de studerendes deltagelse i undervisningen såvel som den tid, de kan anvende til forberedelse og selvstudium, indskrænkes meget stærkt gennem det voksende erhvervsarbejde. Derfor er der for mig ingen tvivl om, at de studerende på grund af erhvervsarbejde i betydelig grad afskæres fra i fuldt omfang at deltage i undervisningen. Dette fører til en urationel og derfor — hvis man skal se det ud fra en samfundsmæssig synsvinkel — uøkonomisk udnyttelse af det meget kostbare uddannelsesapparat, som i øvrigt står til rådighed; og at det også vil medføre en for-